

Borlänge kommuns svar på remiss om obligatorisk kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet (SOU 2025:20)

Yttrande

Borlänge kommun instämmer i utredningens uppfattning om att felaktiga utbetalningar från kommunsektorn kommer att fortsätta om inte kommuner och regioner ges bättre förutsättningar att motverka felaktiga utbetalningar. Borlänge kommun delar dock inte uppfattningen om att en tvångsanslutning till Utbetalningsmyndigheten kommer lösa problemen. Kommunen menar att de praktiska förutsättningarna för anslutning inte är tillräckligt utredda och behöver därför utredas vidare innan beslut fattas om en eventuell anslutning.

Borlänge kommun ser nedanstående praktiska utmaningar kopplat till förslaget

Teknisk integration och IT-system: Informationsutbyte kräver noggranna överväganden och tekniska lösningar. Kommuner och regioner har varierande IT-system med olika digital mognad inom organisationerna. Borlänge kommun ser utmaningar med kompatibilitet mellan Utbetalningsmyndighetens och kommunernas datasystem.

Uppgiftsskyldighet och sekretess: Utifrån förslaget ska kommuner och regioner lämna uppgifter till utbetalningsmyndigheten som är belagda med sekretess för möjlighet att analysera och granska informationen. Kommunen ser ett behov av tydliga riktlinjer för informationsutbytet. Borlänge kommun ser även en risk med att samla personuppgifter med olika grad av känslighet på en och samma plats. Kommunen ser att det kan bli en säkerhetsrisk där Utbetalningsmyndigheten riskerar att göra sig sårbar för läckor och dataintrång. Myndigheten kommer hantera omfattande underlag från olika myndigheter som tillsammans utgör en stor inskränkning i den enskilda integriteten och det finns stora risker om fel personer får tillgång till materialet. Det finns också en risk att personer får fel beslut utifrån felaktiga kopplingar i datasystemet pga felaktiga personnummer, dubbla identiteter, eller gamla uppgifter.

Resurs och kostnadsaspekter: En tvångsanslutning medför kostnader för teknisk anpassning samt löpande kostnader för drift och underhåll. Finansiering och resursfördelning behöver därför klargöras.

Tidsplan och implementering: Om förslaget antas träder det i kraft under nästkommande år och förväntas fullt tillämpat till 1 juli 2029. Detta kräver en detaljerad tidsplan och koordinering mellan olika aktörer.

Finansdepartementet

Borlänge kommun anser att en anslutning till Utbetalningsmyndigheten bör göras som ett pilotprojekt med några få kommuner för möjlighet att kunna identifiera fungerande metoder för informationsutbyte och granskning, med en successiv anslutning med början i exempelvis ekonomiskt bistånd för att sedan stegvis utökas. Borlänge kommun anser även att ett beslut om tvångsanslutning bör avvaktas till Utbetalningsmyndigheten är i full drift med redan beslutade statliga myndigheter för att bättre se konsekvenserna av anslutningen innan kommuner och regioner ansluter sig.

Borlänge kommun ställer sig sammanfattningsvis negativ till en tvångsanslutning till Utbetalningsmyndigheten utifrån utredningens underlag och önskar att beslut avvaktas i väntan på vidare utredning av de praktiska förutsättningarna för anslutning.